

بیشتر بخوانید

برنامه‌های شبکه‌های سیمما
تا پایان ماه صفر اعلام شد

عرض ارادت
به خورشید خراسان

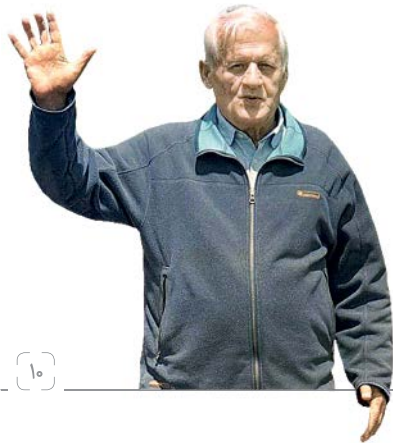
پس از یک ماه از آغاز سال تحصیلی، مشکل
دانش آموزان مناطق محروم هنوز پابرجاست

۳/۵ میلیون دانش آموز
شاد نیستند

خداحافظی با مردی که چند نسل را به سینما
و دنیای تصویر علاقه‌مند کرد

خداحافظی با عالم سینما

+ گفت‌وگو با احمد عربانی و ساعد نیک‌ذات / ۲۰

۱۰

گفت‌وگو با فرمانده مرزبانی ناجا درباره وضعیت امنیت مرزهای کشور

هوشمندسازی مرزهای ایران تا ۳ سال آینده

۱۹

روایتی متفاوت از دادگاه جنجالی محمد امامی، متهم فساد اقتصادی

عدل و هیاهو

گزارشی از سکونت‌گاه‌های غیررسمی
حاشیه شهرهای کردستان
درد حاشیه‌نشینی

۱۶

پرسپولیس پس از بازگشت به ایران
دوباره اسیر حاشیه‌ها و مشکلات شده است
پشت پرده پرسپولیس

۱۷

گفت‌وگو با سینا حسین پور
کارگردان فیلم مستند «داغ قره‌باغ»
فانوسی در تاریکی

۹

زیر آسمان کابل

از گزمه‌های طالبان تا استاد شجریان

آمریکا و طالبان هستند. آنها قبل از مذاکرات دوحه توافقاتی با هم داشته‌اند. توافقاتی که هیچ‌کس (جز مقامات ارشد آمریکا و طالبان) از مفاد نهایی آن آگاه نیست، اما می‌توان آنها را حدس زد. آنها اکنون در حال انجام آن توافقات‌اند. در این بین دولت کابل و اپوزیسیون آن را هم با مذاکرات دوحه بازی داده و دلخوش کرده‌اند. آمریکا در حال تحمیل طالبان و امارت آنها به مردم افغانستان است و فاصله چندانی با این هدف ندارد. دو درگذشت استاد شجریان موجی از واکنش‌ها را در میان مردم و مقامات افغانستان و تاجیکستان به دنبال داشت. قبل از همه دکترعبدا... پیام داد. او شجریان را «میراث مشترک فرهنگی کشورهای منطقه» خواند و فقدانش را غیرقابل جبران دانست. دکتر عبدا... درگذشت استاد را به تمام فارسی‌زبانان تسلیت گفت. به‌جز ایشان «احمدضیا مسعود» برادر و «احمد مسعود» فرزند احمدشاه مسعود نیز درگذشت استاد شجریان را طی پیام‌هایی جداگانه تسلیت گفتند. همچنین بسیاری از خبرنگاران، نهاد‌های فرهنگی، سمن‌ها و مجموعه‌های مردمی افغانستان و تاجیکستان پیام‌هایی دادند. باری ناگفته نگذارم که در میان این همه پیام، دریغ از یک خط پیام دولتمردان ارگ‌نشین، جناب اشرف غنی در این باره!

پیامد مطالب پیشین این ستون جناب جابر انصاری، سرکنسول جوان و اما فرهیخته افغانستان در مشهد مرا به محفل دعوت کرد. در آنجا گفتند بخشی از آن مطالب آنها را خشنود و بخشی ناخشنود ساخته و افزودند از کابل هم فرمانی در این باره آمده که ملاقاتی با هم داشته باشیم. ایشان از پیچیدگی و سختی غیرقابل تصور کار ریاست جمهوری طی این ایام در افغانستان گفتند و در پایان پیشنهاد کردند بروم کابل و مستندی در این باره بسازم. در اینجا قصد نقد آنچه ایشان گفت را ندارم. مکالمات دیپلماتیک هم محل جدل نیست. اما از یک چیز کیف کردم: این‌که کابل با تمام اوضاع آشفته این روزهایش، حواسش به مطالب روزنامه‌های کشور همسایه درخصوص خودش نیز هست و نسبت به آنها واکنش نشان می‌دهد. این حکایت از یک نظم حسرت‌برانگیز خبر داشت. راستش را بخواهید غیبه خوردم!

یک طالبان در حال نزدیک شدن به شهرهای بزرگ است. الان که این سطور را برایتان می‌نویسم خبر رسیده نیروگاه‌های اصلی تامین برق شهرهای قندهار و لشکرگاه (مرکز استان هلمند) به دست آنها افتاده و دو سه روزی است سومین شهر بزرگ افغانستان برق ندارد. با گذشت چند هفته از مذاکرات صلح دوحه، حالا می‌توان فهمید که با شروع مذاکرات، طالبان عملاً جنگ را شدت بخشید و در بسیاری مناطق دست بالا را یافت. نمی‌خواهم بدبین باشم اما حس می‌کنم مذاکرات صلح، تله‌ای بود تا دولت کابل در آن گرفتار و ارتش افغانستان به آن امیدوار شود و شعله مقاومت آنها فروکش کند که طالبان بتوانند برق آسا مناطق جدیدی را تصرف کنند.

در همین روزها از کلانشهر کابل خبر می‌رسد دزدی، ترور و گروگانگیری شدت یافته و مردم از نبود امنیت به تنگ آمده‌اند. هم‌اکنون که این سطور را می‌نویسم، خبرگزاری‌های افغانستان از ترور دو پزشک در محلات غرب کابل خبر داده‌اند. این کشتارها گاه هدفمند و اما اغلب بی‌هدف و به قصد دزدی انجام می‌شود. گاهی برای سرقت یک گوشی تلفن یا یک دوچرخه و... کمتر از آن افراد کشته می‌شوند.

طالبان پیامد این اتفاقات اعلام کرده است برای کاهش دزدی‌ها، گروه‌های گزمه خود را فعال خواهد کرد. آنها قرار است به‌ویژه امنیت محلات کابل را در شب‌های نامنظمی تأمین کنند! همزمان از شهر مهم جلال‌آباد در جنوب کابل - که تنها ۱۰۰ کیلومتر با پایتخت فاصله دارد - خبر می‌رسد استاندار منطقه مذکور گشت‌های «امر به معروف و نهی از منکر» یادگار طالبان را در این شهر راه‌اندازی کرده و از بامیان هم خبر رسیده نماینده پیشین مردم در مجلس به قاطر رفته و رسماً به طالبان پیوسته است. البته اخبار تأیید نشده از پیوستن چهره‌های بسیار مهم‌تر و موثرتر از این نماینده به گروه طالبان حکایت دارد. حالا می‌توان دریافت اصلی‌ترین مانع صلح به معنای واقعی آن در افغانستان

محمد حسین
جعفریان

کارشناس ارشد
مسائل افغانستان

گزارش

در روز دوم بازدید رئیس مجلس شورای اسلامی
از جنوب سیستان و بلوچستان صورت گرفت:

قول قالیباف به مرزنشینان سراوانی

محمدباقر قالیباف در روز دوم نظارت میدانی به جنوب استان سیستان و بلوچستان، پس از بازدید از محل اسکان رهبری در زمان تبعید، به کارخانه‌های فراگیر بافت بلوچ ایران‌شهر سر زد.

کارخانه بافت بلوچ شهرستان ایران‌شهر در سنوات گذشته بیش از ۳۰۰۰ نیروی کارگر داشت که باعث رونق منطقه و استان سیستان و بلوچستان بود که سال ۸۷ قسمت ریسندگی آن طعمه حریق شد که این موضوع باعث بیکاری تعداد زیادی از کارگران شد. ناگفته نماند قرار بود کارخانه‌های فراگیر بافت بلوچ به بخش خصوصی واگذار شود، ولی با عنایت رهبر معظم انقلاب این کارخانجات در تعهدات دولت باقی ماند؛ موضوعی که مانع بیکاری صدها شهروند این منطقه شد.

دکتر محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی در سفر به شهرستان ایران‌شهر خطاب به مسئولان و مردم در بازدید از این کارخانه‌ها بیان کرد: کارخانه بافت بلوچ که با پیگیری رهبر معظم انقلاب راه‌اندازی شده، نشانگر ظرفیت‌های بومی فراوان استان سیستان و بلوچستان است. فعال کردن چنین ظرفیت‌هایی با قوی کردن مردم و شناسایی توانایی‌های بومی از لحاظ منابع و نیروی انسانی می‌تواند سدهای بسته شده در مسیر پیشرفت استان را بشکند.

مولوی عبدالصمد کریم‌زایی، امام جمعه اهل سنت ایران‌شهر در حاشیه بازدید رئیس مجلس از کارخانه‌های فراگیر بافت بلوچ از ایشان درخواست راه‌اندازی قسمت بافندگی این کارخانه را کرد تا موجب اشتغال زایی ۲۰۰ نفر دیگر نیز فراهم شود.

امام جمعه اهل سنت ایران‌شهر در زمینه مشکلات و وضعیت معیشت مردم خواستار ساماندهی مرز و تبادلات کالا و همچنین کاهش تعرفه برق شد و گفت: مردم از مجلس انتظار دارند به مشکلات آنها رسیدگی کنند. جمعی از کارگران کارخانه‌های فراگیر بافت بلوچ و مردم خواستار احیای کامل این کارخانه شدند و از عبدالناصر درخشان در ارتباط با مجوز کاشت پنبه در شهرستان‌های ایران‌شهر و دلگان که نیاز اولیه کارخانه است، اظهار رضایت کردند. قالیباف پس از بازدید از ایران‌شهر به سراوان رفت و از نزدیک با مردم صحبت کرد. در این دیدار، شیرآزاد بزرگ‌زاده، عضو شورای شهر سراوان خطاب به رئیس مجلس با اشاره به خطرات مهلک جاده ترانزیتی خاش - سراوان - کوهرک برای مردم از منطقه گفت: مرحوم محمد امینی فرزند، نماینده اسبق مردم شهرستان‌های ایران‌شهر سرباز، دلگان و فنوج در مجلس شورای اسلامی به دلیل استاندارد و دوبانده نبودن راه‌های استان در این راه شهید شدند. اما از سوی مسئولان تا به حال هیچ‌گونه اقدامی صورت نگرفته است. بزرگ‌زاده افزود: مساله دیگر، ظرفیت کشور همسایه پاکستان است. متأسفانه نبود مکانیسم مشخصی در خصوص تعامل میان ایران و پاکستان، خواستار تسریع در موضوع بازارچه مرزی هستیم. در این میان، قالیباف با قول مساعد نسبت به بهبود وضعیت بازارچه تصریح کرد: تا پایان سال اول تابستان مردم در این بازارچه به صورت مطلوبی صادرات و واردات انجام خواهند داد.

پس از این بازدید، رئیس مجلس برای انجام جلسات ستادی راهی زاهدان شد تا با مقامات استانی در این شهر جلسات فشرده‌ای برگزار کند.

حسین سپاهی

جام جم سیستان و بلوچستان

یادداشت

آموزش آتن نمی‌دهد

در ماه‌های گذشته اختلالات شبکه شاد و از آن مهم‌تر دسترسی نداشتن بخش قابل توجهی از کودکان و نوجوانان به ابزارهای هوشمند، بسیاری از دانش‌آموزان و خانواده‌هایشان را ناشاد کرده است، اما مسئولان دستگاه اجرایی توجه لازم را به این مساله ندارند و با گذشت یک ماه از زمان بازگشایی مدارس، هیچ اقدام موثری برای حل این معضل انجام نداده‌اند. در این میان به نظر می‌رسد مهم‌ترین عاملی که باعث تداوم مشکل دسترسی نداشتن میلیون‌ها دانش‌آموز مملکت به گوشی یا تبلت هوشمند شده، کسری بودجه وزارت آموزش و پرورش نیست، بلکه تعلل این وزارتخانه و دیگر دستگاه‌های دولتی در فراهم کردن ساز و کار اجرایی لازم برای ورود افراد و سازمان‌های خیریه به حل این مشکل است؛ چرا که این وزارتخانه از ماه‌ها پیش اعلام کرده بود چه لازم را برای خرید ابزارهای هوشمند در اختیار ندارد و از خیران برای حضور در این صحنه دعوت کرد، در این میان بسیاری از نهاد‌های عمومی از جمله کمیته امداد امام خمینی (ره) و بنیاد برکت هم اعلام کرده‌اند آماده‌اند برای تهیه گوشی و تبلت دانش‌آموزان محروم پای کار بیایند، اما در عمل به جز برخی پوشش‌های کوچک مردمی هیچ گام محکمی در راستای حل این مشکل برداشته نشده است؛ زیرا نه دولت برای جذب خیران فرهنگ‌سازی لازم را انجام داده و نه خود وزارت آموزش و پرورش بستر مطلوبی برای حضور همگانی مردم در این پوشش‌ها فراهم کرده است، وگرنه ایرانیان نشان داده‌اند حتی اگر دولت بودجه کافی برای تهیه امکانات تحصیلی لازم برای دانش‌آموزان مناطق محروم را در اختیار نداشته باشد، آنها حاضرند برای رفع محرومیت‌ها به هر شکل ممکن پای کار بیایند و این مساله نیز با اراده همگانی قابل حل است.

اکنون نیز دیگر زمان تعلل نیست؛ زیرا آمارها حکایت از این دارد که بین ۳/۵ تا چهار میلیون نفر از دانش‌آموزان کشور به دلیل دسترسی نداشتن به گوشی، تبلت و اینترنت پرسرعت نمی‌توانند در کلاس‌های مجازی شرکت کنند. خانواده‌های اغلب این دانش‌آموزان نیز یا ساکن مناطق روستایی هستند یا در حاشیه شهرهای بزرگ سکونت دارند و به‌هیچ‌وجه از امکانات مالی کافی برای تهیه این ابزارها برخوردار نیستند. اگر هم این وضعیت ادامه پیدا کند، بخش زیادی از این دانش‌آموزان خواه‌ناخواه ناچار به ترک تحصیل می‌شوند. این در حالی است که در سال تحصیلی گذشته هم - که فقط بخشی از آن در دوره شیوع کرونا قرار داشت - طبق آمارهای رسمی وزارت آموزش و پرورش، حدود ۱۵ هزار دانش‌آموز از بازماندگان و البته آمارهای غیررسمی از محرومیت حدود یک میلیون دانش‌آموز از تحصیل در آن سال حکایت داشت. امسال هم اگر قرار باشد وضعیت همه‌گیری کرونا به همین شکل ادامه پیدا کند و دانش‌آموزان مناطق محروم و روستایی همچنان امکانات حضور در کلاس‌های مجازی را نداشته باشند، قطعاً آمار بازماندگان از تحصیل چند برابر می‌شود و تبعات خطرناکی در انتظار آموزش و پرورش عمومی کشورمان خواهد بود. راه حل این مشکل نیز فقط تشکیل بسیجی همگانی جهت تهیه امکانات و ابزارهای آموزشی لازم برای دانش‌آموزان کم‌بضاعت است، اما متأسفانه برخی مسئولان ارشد دستگاه اجرایی گویی خود را در یک شرایط انزوله قرن‌زینیه کرده و اخبار واقعی سطح جامعه به آنها نمی‌رسد و به همین دلیل نمی‌توانند برای حل مشکلات مردم تصمیم درستی بگیرند.

دکتر علیرضا سلیمی

عضو هیات رئیسه
مجلس